

هفته جهانی حسابداری

مبارک باد

صمیمانه، تاریخچه حسابداری در ایران را ارائه و در مورد اهمیت اطلاعات مالی در بنگاه‌های اقتصادی و نقش حسابداران حرفه‌ای در بخش‌های مختلف اقتصادی مطالبی عنوان نمودند.

پس از آن ابوالقاسم فخاریان عضو شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران ضمن معرفی فدراسیون بین‌المللی حسابداران، اهمیت و ضرورت پیوستن جامعه حسابداری ایران به جامعه جهانی حسابداری را مطرح ساختند.

سخنران بعدی غلامرضا سلامی رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران، در تجلیل از دانشمند صاحب‌نام دکتر محمدعلی موحد سخنانی ایراد کردند.

در این مراسم دکتر محمدعلی موحد در سخنانی پر شور از بزرگان حسابداری که اکنون در بین ما نیستند، استادان مرحوم حسن سجادی‌نژاد و اسماعیل عرفانی و دیگر استادانی که پیشرفت حرفه حسابداری مدیون تلاش بی‌شائبه آنان است، یاد کردند.

در مراسم پایانی استاد مصطفی علی مدد ضمن ایراد سخنرانی، مراتب حق‌شناسی اعضای جامعه حسابداری ایران از دکتر محمدعلی موحد را به جای آوردند.

در خاتمه مراسم محمد منیری دبیرکل انجمن حسابداران خبره ایران با اهدای لوح تقدیر از خدمات دکتر محمدعلی موحد به جامعه حسابداری ایران قدردانی کردند.

با عرض تبریک به حسابداران عزیز کشور، اعضای محترم انجمن حسابداران خبره و جامعه حسابداران رسمی ایران، فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC) براساس رهنمود سی‌امین سالگرد تاسیس، در سال جاری نیز از تاریخ هفتم تا سیزدهم دسامبر برابر هفدهم تا بیست‌وسوم آذرماه را به عنوان «هفته جهانی حسابداری» تعیین کرد و از تمام اعضای خود در سراسر جهان خواست که با برگزاری مراسم ویژه از حسابداران کشور خود در هفته حسابداری تجلیل به عمل آورند و حرفه حسابداری و نقش حسابداران را در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی به‌عموم بشناسانند.

انجمن حسابداران خبره ایران و جامعه حسابداران رسمی ایران، به عنوان اعضای فدراسیون بین‌المللی حسابداران، گردهمایی باشکوهی برای بزرگداشت هفته جهانی حسابداری در سال جاری برگزار کردند.

این گردهمایی، در روز دوشنبه ۸۷/۹/۱۸ در محل سالن اجتماعات پارک ورشو واقع در خیابان نجات‌الهی از ساعت ۱۶/۰۰ تا ۲۰/۳۰ با شرکت حدود ۲۵۰ نفر از مدعوین و اعضای حرفه حسابداری برگزار گردید. در شروع گردهمایی نظام‌الدین ملک‌آرایی دبیرکل جامعه حسابداران رسمی ایران با عرض خیرمقدم و تبریک عید قربان فلسفه تشکیل گردهمایی را بیان نمودند. سپس دکتر مهدی کرباسیان رئیس شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران در گفتگویی

گردهمایی هفته حسابداری

نظام‌الدین ملک‌آرایی

دبیرکل جامعه حسابداران رسمی ایران

در ابتدا، اجازه می‌خواهم از طرف انجمن حسابداران خبره ایران و جامعه حسابداران رسمی ایران، مقدم شما را گرامی بدارم و خیرمقدم عرض کنم، و روز همبستگی ملی حسابداران را، در هفته جهانی حسابداری به همه شما تبریک بگویم. روز عید قربان در پیش است و جا دارد که فرارسیدن این روز را هم، پیشاپیش به یکایک شما شادباش عرض کنم.

تشکیل انجمن محاسبین قسم خورده در سال ۱۳۲۸ و از بین رفتن آن به دست اعضا در سال ۱۳۴۲ و به دنبال آن، تشکیل کانون حسابداران رسمی در سال ۱۳۴۵ و انحلال آن به حکم قانون در سال ۱۳۵۹، به ما آموخت که بقای جوامع حرفه‌ای و اعتلای حرفه حسابداری و حسابرسی در کشور، از یک سو، نیازمند رعایت اخلاق حرفه‌ای و رجحان منافع عمومی و جمعی بر منافع فردی است و از سوی دیگر، در گرو همبستگی حسابداران حرفه‌ای در سطح کشور، می‌باشد. فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC) در سال ۲۰۰۷، و در سی‌امین سالروز تأسیس خود، دومین یکشنبه ماه دسامبر هر سال را به عنوان اولین روز هفته جهانی حسابداری انتخاب، و به تمام اعضای خود در سراسر جهان، پیشنهاد کرد که در این هفته، با برگزاری مراسم ویژه‌ای از حسابداران کشور خود تجلیل به عمل آورند و حرفه حسابداری و نقش حسابداران را در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی به عموم بشناسانند.

انجمن حسابداران خبره ایران، و جامعه حسابداران رسمی ایران، به عنوان اعضای فدراسیون بین‌المللی حسابداری، برای برگزاری هفته جهانی حسابداری، در سال جاری، برنامه‌هایی را به این شرح، پیش‌بینی کرده‌اند:

- ۱- گردهمایی به منظور گرامیداشت این هفته، و اعلام همبستگی بین حسابداران و جوامع حرفه‌ای؛
 - ۲- تجلیل از دکتر محمدعلی موحد، پژوهشگر صاحب‌نام و عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب ایران، و استاد سابق دانشکده حسابداری و امور مالی دانشگاه نفت؛
 - ۳- تهیه پوستر، به مناسبت گرامیداشت این هفته در ایران، و ارسال آن به سایر مراجع حرفه‌ای، دانشگاه‌ها، شرکت‌های تولیدی و دستگاه‌های دولتی و درخواست از آنان برای سخنرانی و برگزاری نشست‌هایی به منظور معرفی جایگاه و نقش حسابداران خود، در موفقیت سازمان متبوع؛
 - ۴- اطلاع‌رسانی، با موضوع هفته جهانی حسابداری، از طریق مصاحبه، و درج مقاله در روزنامه‌ها به منظور بالا بردن سطح آگاهی عمومی از نقش حسابداران حرفه‌ای در شفاف‌سازی اطلاعات و رشد و توسعه فعالیت‌های اقتصادی کشور؛
 - ۵- و بالاخره، گردآوری و گزارش فعالیت‌های انجام شده، در هفته جهانی حسابداری به فدراسیون بین‌المللی حسابداران. ما بنا داریم از سال آینده، هفته جهانی حسابداری را مفصل‌تر برگزار کنیم. شاید بتوانیم، در این روز، کتاب سال، مقالات برتر و اشخاصی که خدمات خاص به این حرفه کرده‌اند را معرفی کنیم.
- استاد ارجمند دکتر غلامرضا اسلامی بیدگلی، پیشنهاد کرده‌اند که هر سال، از ۳ نفر از نویسندگان برتر پایان‌نامه‌های دوره دکترا و فوق‌لیسانس قدردانی و به آنان به ترتیب ۱ میلیون تومان، ۷۵۰ هزار تومان و ۵۵۰ هزار تومان جایزه اعطا شود. ایشان تامين هزینه داوری و هزینه جوایز را تقبل کرده‌اند.

استاد فضل الله اکبری و پرفسور چارلز هورنگرن:

الگوهای اخلاق، دانش و تلاش

سعید جمشیدی فرد - حجت‌اله صیدی

استنفورد (Stanford) واقع در ایالت کالیفرنای آمریکا داشتیم، توفیق یافتیم تا با هماهنگی قبلی در ساعت ۲/۵ بعدازظهر روز جمعه ۵ دسامبر ۲۰۰۸ مصادف با ایام هفته حسابداری با چارلز هورنگرن پرفسور مدرسه مدیریت دانشگاه استنفورد دیدار کنیم.

هورنگرن در سال ۱۹۵۵ دکترای خود را از دانشگاه شیکاگو دریافت کرد و بالغ بر ۶۰ تالیف منتشر شده مستقل یا مشترک دارد. در میان سوابق با ارزش ایشان عضویت در شورای مشورتی هیئت استانداردهای حسابداری مالی (FASB)، شورای انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA)، هیئت انجمن حسابداران مدیریت و دبیرکلی مهم‌ترین تشکل آکادمیک حسابداری آمریکا، انجمن حسابداری آمریکا (AAA) به چشم می‌خورد. او در سال ۱۹۹۰ به عنوان پنجاهمین نفر مفتخر به عضویت در تالار مشاهیر حسابداری (Accounting Hall of Fame) شده است. در وصف ایشان می‌نویسند که سه ضلع مثلث کار حرفه‌ای، تحقیق و تدریس در حسابداری را کامل پیموده‌اند.

استاد از احترام ویژه‌ای برخوردار است و با وجود حدود ۸۵ سال سن همچنان با انرژی و علاقه کار می‌کند. او اخیراً آخرین اصلاحاتش را برای چاپ سیزدهم کتاب حسابداری صنعتی به پایان رسانده و با لبی خندان و چهره‌ای مهربان، خستگی‌ناپذیر می‌نماید. اگر او را شوالیه حسابداری صنعتی بنامیم به‌واقع با نام ساختمان دفتر

کمتر حسابدار علاقه‌مندی است که پرفسور چارلز هورنگرن (Charles T. Horngren) و کتاب حسابداری صنعتی با تأکید بر مدیریت (Cost Accounting: A Managerial Emphasis) او را نشناسد؛ کتابی که در دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی رشته حسابداری تدریس و در دروس و تحقیقات در زمینه‌های حسابداری مدیریت و صنعتی به آن عطف داده می‌شود. دیدار مشاهیری چون او موجب مسرت و خوشنودی هر حسابدار است. ضمن بازدیدی که از دانشگاه‌های برکلی (Berkeley) و

اما نامه دوم بر کاغذی با حاشیه زیبای هنر تذهیب و با خطی بسیار خوش همانند خط فارسیشان حاوی گزارشی از پیشرفت کتاب فرهنگ انگلیسی - فارسی حسابداری بود.

به واقع این لحظات بیادماندنی و غیرمنتظره بود. روابط دوستانه دو استاد سرآمد از مشاهیر دو مرزوبوم، اشتیاق و تلاش بی پایان آنان به کار و فعالیت و اخلاق نیکو را نشان می داد؛ چیزی که می توان از آن الگو گرفت. در آن سوی کره زمین مجال دیدار استادی منحصر به فرد و شاخص را بیابی و او از استادی و لذت مصاحبت و همکاری با استاد فرزانه هم وطنت دکتر فضل الله اکبری و خلیقات پسندیده و نظم او بگوید.

پروفسور هورن گرن در پایان این دیدار فراموش نشدنی دو یادگاری ارزشمند به ما هدیه دادند؛ یکی تصویری از دونا مه دکتر فضل الله اکبری و دیگری پیامی خطاب به حسابداران ایرانی، به مناسبت هفته حسابداری و به یاد استاد اکبری. ترجمه پیام ایشان به شرح زیر است:

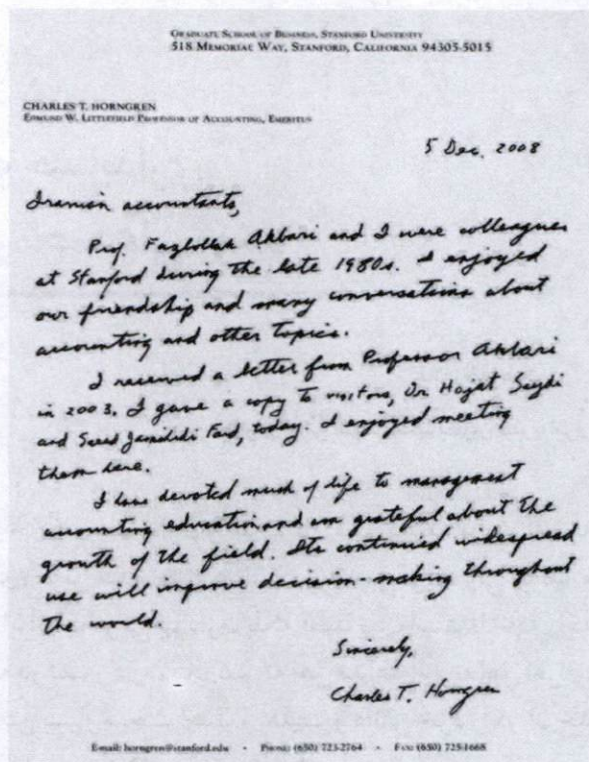
حسابداران ایرانی

پروفسور فضل الله اکبری و من در دهه ۱۹۸۰ در دانشگاه استنفورد همکار بودیم. بنده از دوستی که بینمان بود لذت می بردم و گفتگوهای زیادی در زمینه حسابداری و دیگر موضوعات داشتیم. نامه ای را که در سال ۲۰۰۳ از پروفسور اکبری دریافت کرده بودم امروز به دکتر حجت الله صیدی و سعید جمشیدی فرد دادم و از دیدارشان خشنود شدم. بسیاری از عمر را صرف پیشرفت آموزش حسابداری مدیریت نموده و از رشد این رشته مسرورم. به کارگیری مداوم و گسترده آن تصمیم سازی را در سراسر دنیا بهبود می بخشد.

۵ دسامبر ۲۰۰۸

چارلز هورن گرن

به راستی حیفمان آمد که این لحظات را بر روی کاغذ نیاوریم و شما را در آن سهیم نکنیم و از جوه مشترک این دو شخصیت نامدار و الگوهای تلاش و سخت کوشی، اخلاق نیکو و سرامدی دانش ننویسیم؛ ویژگی هایی که بی اعتنا به مرزهای جغرافیایی نظیر خود را می یابند.

کارش نایت (Knight) تناسب دارد.

در این دیدار ابتدا گزارشی از تشکلهای حرفه ای فعال و ساختار تدوین استانداردها در ایران و تطابق آن با استانداردهای بین المللی و همچنین اعضای ایرانی فدراسیون بین المللی حسابداران (IFAC) ارائه و نمونه ای از نشریات حسابداری را تقدیم ایشان کردیم. سپس با هماهنگی که پیشاپیش با انجمن حسابداران خبره ایران و جامعه حسابداران رسمی ایران به عمل آورده بودیم از ایشان درخواست کردیم که دعوت ما را پذیرفته و در اولین سمینار حسابداری آینده به ایران سفر کنند. ایشان به رغم تمایل باطنی، به دو دلیل خود را معذور داشتند؛ یکی کهولت سن برای سفرهای طولانی و دوم لزوم مراقبت از همسرشان که دچار بیماری آلزایمر هستند.

اما در حالی که فکر می کردیم با رساندن خود به دانشگاه استنفورد و دیدار پروفسور به رضایت کامل دست یافته ایم، وی از پرونده ای با عنوان اکبری (Akbari) دونا مه دست نویس به زبان انگلیسی از استاد دکتر فضل الله اکبری خارج ساختند و به ما نشان دادند. اولین نامه در ذیل سرکاغذ سازمان حسابرسی در پاسخ به نامه پروفسور هورن گرن و مربوط به ژانویه ۱۹۹۵ بود که سخت کوشی و جدیت و احترام در آن به طور آشکار به چشم می خورد.

گردهمایی هفته حسابداری مراسم تجلیل از دکتر محمدعلی موحد

غلامرضا سلامی

رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران

گفتنی‌ها راجع به هفته حسابداری و جایگاه حسابداران را سخنرانان قبلی گفتند؛ من هم به نوبه خود این هفته را که با نام «حسابداری» مزین شده است به شما تبریک می‌گویم، ولی بنا ندارم به رسم مالوف و به تبع مسئولیتم به ایراد سخنرانی بپردازم، بلکه قصد بر آن است تا آنچه را که در مورد انسانی والا و عالمی وارسته در تصور دارم، بیان کنم. نه اهل مدهام و نه اهل اغراق، ولی به شائبه می‌گویم در مورد استاد محمدعلی موحد سخن گفتن بسیار سخت است و اهلیت و دانش خود را در آن حد نمی‌بینم که به تجلیل شخصیت و تحلیل از مقام ایشان بپردازم. با این همه تلاش می‌کنم تا از ته دل سخن بگویم.

۴۲ سال پیش بود که مانند بسیاری از شرکت‌کنندگان در این مجلس، افتخار شاگردی استاد را پیدا کردم و از آن تاریخ بی آن‌که بتوانم زیاد از محضر استاد استفاده کنم، همواره با نگاه به ره‌روی پیوسته‌شان شاگردی کرده‌ام و به ادراکاتی دست یافته‌ام که به آن می‌بالم. هر چند ایمان دارم که شاگرد شایسته‌ای نبوده‌ام، ولی اگر فضیلتی در من سراغ دارید، همه را مدیون استادانی همچون استاد موحد هستم و گمان می‌کنم جامعه ایران به‌طور کلی و جامعه حسابداران به‌طور اخص، این دین را به فرزANGانی چون ایشان دارد.

کار من جز رفتن پیوسته نیست

ره روم، ره می‌سپارم سال‌هاست

جز دلی پرتاب و پایی خسته نیست

گرچه از این رنج ناکامم هنوز

هر چند این ایات را استاد در دوران جوانی سروده‌اند، ولی گمان می‌کنم بیشتر زبان حال امروز باشد.

در این سال‌ها پی بردم که می‌توان مانند ایشان در دورانی که به قول خودشان:

به جز فکر نان هیچ سودا نباشد

زگهواره تا گور در سر کسی را

برخلاف برخی از جوانان امروز که در دنیایی از اطلاعات غرقند و در میان جنگل قادر به دیدن درخت نیستند، از نسخه‌های ناقص و پاره‌پوره کتاب‌های ارثیه پدری، گنجینه‌ای یافت و برپایه این گنج، جامعه‌ای را به ثروت رساند.

پی بردم که می‌توان همزمان چون درختی پرثمر افتاده و در عین حال چون سرو آزاده بود. مصداق این بیت را که می‌گوید:

هرگز نخورد آب زمینی که بلند است

افتادگی آموز اگر طالب فیضی

با این حال، عملکرد استان به من نشان داد:

کمتر از ذره نه‌ای، پست مشو؛ مهربورز تا به منزل‌گه خورشید رسی چرخ زنان.

آموختم که می‌توان قلبی مالا مال از ایمان داشت و در عین حال از چشمی روشن‌بین، کلامی روشن‌گر، ذهنی نقاد، جانی وارسته و آنی جذاب برخوردار بود.

فراگرفتم که می‌شود عاشق میهن و هم‌میهن و بشریت بود و تمام عمر را بر سر این عشق گذاشت. آموختم که می‌توان در قراردادها و دعاوی میلیاردی صاحب تصمیم و امضا بود، ولی به حق‌التالیف و حق‌التدریس و حقوق کارمندی قناعت کرد و حتی از همین محل نیازمندان را نیز بی‌نصیب نگذاشت.

آموختم که می‌توان قلمی تاثیرگذار، انتقادی و حتی طنزآمیز داشت، ولی هیچ‌گاه از دایره انصاف، راستی و ادب خارج نشد.

فهمیدم که مسیر زندگی را باید بر جاده اختیار و انتخاب قرار داد، زیرا که انتخاب‌های استاد هرگز برپایه تصادف یا تفنن یا خواسته‌های دیگران نبوده است و تمامی آثار و عملکرد ایشان، بر مبنای انتخابی تحسین برانگیز قرار داشته است. برای نمونه، آموختم که چگونه استاد برای اثبات حقانیت تمدن بزرگ ایران زمین و محدوده نفوذ آن تا قبل از رنسانس، «سفرنامه ابن بطوطه» را از انزوا خارج کرد و تعلیقاتی به آن افزود و در مقابل «سفرنامه مارکوپولو» قرار داد تا شیفتگان افسانه‌های این سیاح ایتالیایی را با یک فاصله زمانی چندده ساله با درخشش تمدن جهان اسلام معاصر به‌طور مستند، مات و مبهوت سازد.

یا در اوج تبلیغات اسرائیلیان و حامیان آنها و اوج مظلومیت ملت فلسطین، استاد با ترجمه به موقع کتاب «خزران» برای فارسی‌زبانان، روشن ساخت که عمده مهاجرین به اسرائیل از بنی اسرائیل نیستند و بازمانده اقوام ترک - مغول حاشیه دریای خزر بوده‌اند که در قرن هشتم میلادی به دین یهود گرویده‌اند و بعدها در اثر ظلم و جور سلاطین متعصب مسیحی روس، مبادرت به مهاجرت به اروپای شرقی کرده و در نهایت پس از جنگ جهانی دوم به سرزمین فلسطین کوچ کرده‌اند و بنابراین، افسانه اختلاط ناپذیری قوم بنی اسرائیل مخدوش است.

دانستم که می‌توان تهمت انحراف یا اوهام را از مولانا زدود، به شرط آن‌که کسی مانند استاد اهلیت کشف و تصحیح «مقالات شمس تبریزی» را داشته باشد و رنج چنین فرسایشی را به جان بخرد.

فهمیدم که می‌شود به دور از احساسات و تعصبات وطن پرستانه، با مستندات تاریخی معتبر «دعوی باطل» حکام امارات را بر سر جزایر سه‌گانه رد کرد، به شرط آن‌که بتوانی با قصد احقاق حقوق مردم ایران در دل و جان، کاری سخت و طاقت فرسا را انجام دهی.

دریافتم که تا قبل از مطالعه کتاب ارزشمند «خواب آشفته نفت»، مانند بسیاری از ایرانیان آگاهیم از ملی شدن صنعت نفت ایران و وقایع پس از آن اندک، ناقص و سطحی و آمیخته با توهمات بوده است. دانستم که تاریخ نگار باید چنان باشد که استاد در مقدمه این کتاب ارزشمند آورده است. ایشان چنین می‌فرمایند:

«حکایت یکی از حساس‌ترین مقاطع تاریخ ایران است که حق آن را باید ادا کرد. من مدعی آن نیستم که در نقل این حکایت، نظری کاملاً عینی و فارغ از ارزش داورها داشته‌ام و نیز مدعی آن نیستم که نوشتن تاریخ کاملاً عینی و فارغ از ارزش داورها مقدور و یا حتی مطلوب باشد. قبول دارم که مورخ نه واعظ است و نه شحنه. برداشت و لحن مورخ هم لاجرم با برداشت و لحن واعظ و شحنه باید فرق داشته باشد، اما تاریخی که مطلقاً نه ستایشی و تمجیدی در برابر شرف و پاکی و راستی و استقامت برانگیزد و نه احساس نفرتی را از غدر و دغل و خبث و شقاوت راه دهد و نه خواب آینه عبرتی برای آیندگان باشد و نه خواب نوشین هیچ بی‌دردی را برآشوبد، به نظر من چندان قدر و ارزش ندارد که انسان زندگی کوتاه خود را به آن مصروف دارد. من در این نوشته با خواننده روی و ریا ننموده‌ام. اگر چیزی ستایش مرا برانگیخته، خواسته‌ام که خواننده را در شادی خود شریک گردانم و آنجا که نفرت و بیزاری بردلم سنگینی کرده، آن احساس را هم از خواننده پنهان نداشته‌ام. اما در هر حال کوشیده‌ام تا تعصب نشان ندهم و حد میان داور و منصفانه و مدح و قدح جاهلانه را نگاه دارم».

و بالاخره و مهم‌تر، آن‌که آموختم که حتی در سن ۸۵ سالگی می‌توان کتاب مرجع «آراء ابن عربی» را نوشت و منتشر ساخت و می‌شود مقدمات تالیف و انتشار جلد چهارم «خواب آشفته نفت» درباره نیمه پنهان دوران صدساله نفت ایران را فراهم کرد. به قول خود استاد:

ره نیابد ظلمت حرمان هنوز
روشن است آن شور بی‌پایان هنوز

وین عجب‌تر در دل رنجور من
زنده است آن شمع جادوی امید

گردهمایی هفته حسابداری مراسم تجلیل از دکتر محمدعلی موحد

استاد مصطفی علی مدد

من بسیار کوچکتر از آنم که بتوانم درباره جناب دکتر محمدعلی موحد سخنی بگویم. برای رفع این نقص، فکر کردم که از ضمیر جمع استفاده کنم و به نیابت از جمع حسابداران مطالبی را بیان کنم. اما در کاربرد ضمیر ما هم با مشکل مواجه شدم، چون:

دکتر موحد دکترای حقوق خصوصی دارند، حقوقدان هستند و وکیل پایه یک دادگستری. حقوقدانی که کتاب‌هایی چون نفت ما و مسائل حقوقی آن، درس‌هایی از داوری‌های نفتی، و حقوق مدنی را نوشته‌اند و در مباحث حقوق بین‌الملل با حقوقدانان بزرگی چون جنکینز در کمبریج و شوارتزبرگ در لندن حشر و نشر داشته‌اند، و...، پس، حقوقدانان، حق و وظیفه بزرگداشت دکتر موحد را داشته‌اند و چنین هم کرده‌اند.

دکتر موحد ادیب هستند و ایران‌شناس. با ایران‌شناسانی چون آربری، مینورسکی و لاکهارت مجالست داشته‌اند و مورد تفقد و تشویق استادانی چون مینوی و جمال‌زاده بوده‌اند. نسخه‌های خطی موجود در موزه بریتانیا را بررسی کرده‌اند، سلوک المولوک و حدیقه الحقیقه را تصحیح و تعلیق کرده‌اند، سفرنامه ابن بطوطه، فصوص الحکم ابن عربی و خزران آرتورکستلر را ترجمه کرده‌اند، عضو فرهنگستان زبان ایران هستند و...، پس، ادیبان و دوستداران فرهنگ و تمدن ایران، حق و وظیفه بزرگداشت دکتر موحد را داشته‌اند و این کار را هم کرده‌اند.

دکتر موحد عارف هستند و در متون عرفانی تحقیقات وسیعی دارند، تصحیح و تعلیق مقالات شمس تبریزی، خمی از شراب ربانی، اصطربلاب حق - گزیده فیه و مافیه، و تالیف کتاب‌های شمس تبریزی و ابن بطوطه از جمله آثار ایشان است. پس، عارفان و دوستداران عرفان و راهیان طریقت، حق و وظیفه بزرگداشت دکتر موحد را داشته‌اند و چنین نیز کرده‌اند. دکتر موحد پژوهشگر مسائل سیاسی، تاریخی و فکری معاصر هستند. اثر جاویدان خواب آشفته نفت - دکتر مصدق و نهضت ملی ایران به تنهایی این جنبه از زندگی پر بار دکتر موحد را می‌نمایاند. آثار دیگری چون گفته‌ها و ناگفته‌ها - تحلیلی از گزارش عملیات پنهانی سیا در کودتای ۲۸ مرداد، مبالغه مستعار - بررسی اسناد وزارت خارجه بریتانیا درباره مالکیت جزایر تنب و ابوموسی، ترجمه چهار مقاله از آیزا برلین درباره آزادی، تالیف کتاب در هوای حق و عدالت از نتایج پژوهش‌های ایشان است. پس، حق و وظیفه بزرگداشت دکتر موحد با محققان علوم سیاسی و دولتمردان است. متوجه نشدم که آنها چنین کاری را کرده‌اند یا نه، اما حداقل این که کتاب خواب آشفته نفت و سه اثر دیگر ایشان برنده جایزه کتاب سال در سال‌های مختلف شده است.

دکتر موحد شهروند افتخاری شهر خوی آرامگاه ابدی شمس تبریزی هستند. اهالی خوی حق و افتخار این را داشته‌اند که برای همشهریشان مجلس بزرگداشت برگزار کنند و این کار را هم کرده‌اند.

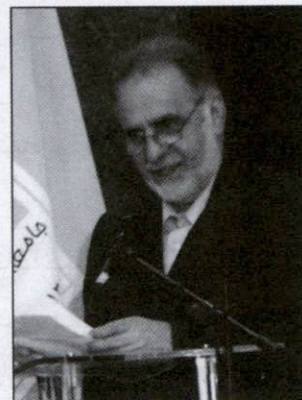
سال‌های بسیاری از عمر پر بار و پربرکت دکتر موحد گذشته است و دکتر موحد سال‌های سال است که در کمک به سالمندان کهریزک کمر همت بسته‌اند. پس حق و وظیفه بزرگداشت دکتر موحد با سالمندان ساکن کهریزک است. نمی‌دانم توان و امکان چنین کاری را داشته‌اند یا نه.

اما دکتر موحد معلم بوده‌اند و معلم هستند. از معلمی مدارس تبریز در جوانی تا تدریس در دانشکده حقوق دانشگاه تهران و دانشکده حسابداری و علوم مالی نفت؛ و ما حسابداران، بدون واسطه یا با واسطه از شاگردان ایشانیم، پس به عنوان شاگردانی شاگردان می‌خواهیم که به ما اجازه دهند با غرور و افتخار بگوییم که ما شاگردان استادی بوده‌ایم که حقوقدان، ادیب، عارف، محقق، ایران‌شناس، مترجم و... بوده است و به ما اجازه دهند در این مراسم که در بزرگداشت ایشان گردهم آمده‌ایم، به نشانه سپاس، هدیه‌ای ناقابل حضورشان تقدیم کنیم.

گردهمایی هفته حسابداری

دکتر مهدی کرباسیان

رئیس شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران

از زمانی که انسان، مبادلات پایاپای کالا به کالا را کنار گذاشت و سکه‌های طلا و نقره و برنز وارد چرخه مبادلات اقتصادی شد، نخستین نشانه‌ها برای تولید حسابداری، نه به عنوان یک علم، بلکه به عنوان یک نیاز آشکار شد. سال‌ها طول کشید تا حسابداری به عنوان یک دانش حرفه‌ای و مدرن مورد توجه قرار گیرد. البته با ورود به دنیای مدرن و افزایش پیچیدگی‌های مبادلات اقتصادی، دانش حسابداری نیز نقش استراتژیک و مهم‌تری در اقتصاد جهان پیدا کرد. و این امر موجب شد بیش از گذشته به حسابداری به عنوان یک علم کاربردی و نه صرفاً یک ابزار برای رفع نیاز نگریسته شود چراکه حسابداری حرفه‌ای نقش مهمی در هدایت صحیح اقتصاد در مسیر مناسب ایفا می‌کند. حسابداری حرفه‌ای بر دو زمینه اصلی متمرکز است:

۱- اهمیت اطلاعات مالی در بنگاه‌های اقتصادی،

۲- نقش حسابداران حرفه‌ای در بخش‌های مختلف اقتصادی.

درباره اهمیت اطلاعات مالی باید بگویم که اطلاعات مالی، نیاز اساسی همه جوامع در طول تاریخ بوده است و تغییر در نیاز استفاده‌کننده از اطلاعات مالی، موجبات رشد و تحول حسابداری را فراهم کرده است. تحولات پیاپی و پیشرفت‌های سریعی که در دامنه فعالیت اقتصادی در جریان وقوع است، لزوم تهیه و ارائه اطلاعات مالی مربوط، قابل اعتماد و قابل مقایسه را توسط بنگاه‌های اقتصادی تشدید کرده است. اطلاعات مالی با چنین ویژگی‌هایی می‌تواند:

- نظارت دولت بر بنگاه‌های اقتصادی را تسهیل و برنامه‌ریزی دقیق‌تر اقتصاد کلان کشور را ممکن نماید،
- وضع و اخذ مالیات را منطقی و رابطه مأموران مالیاتی و مودیان را سالم و ساده کند،
- بازار سرمایه را رونق بخشد و جذب سرمایه‌های کوچک و بزرگ را به این بازار افزایش دهد و از این طریق، تامین مالی طرح‌های بزرگ اقتصادی را ممکن سازد،
- زمینه حفظ بهتر حقوق و منافع سرمایه‌گذاران و اعطاکنندگان تسهیلات مالی و دیگر اشخاص را فراهم آورد،

- مدیران واحدهای اقتصادی و تامین کنندگان منابع مالی و سرمایه را قادر به تصمیم‌گیری آگاهانه‌تر بنماید و منابع اقتصادی را به فعالیت‌های ثمربخش سوق دهد،
 - جریان عمومی تهیه و عرضه اطلاعات را در کشور تقویت کند و سرعت بخشد.
- درباره نقش حسابداران حرفه‌ای در بخش‌های مختلف اقتصادی باید بگویم که آنان نقش حیاتی در تمام بخش‌های اقتصادی در سراسر جهان دارند. به‌طور کلی، حسابداران حرفه‌ای در چند زمینه یا حیطه، فعالیت می‌کنند:
- اول، به‌عنوان حسابرس که وظیفه آنها در این حیطه اطمینان دادن به قابل اعتماد بودن اطلاعات مالی است که لازمه عملکرد صحیح در بازارهای سرمایه و اعتبار است.
 - دوم، حسابداران حرفه‌ای که در موسسات تجاری فعالیت می‌کنند و وظیفه آنان تهیه اطلاعات مالی مختصر و مفید و در عین حال مرتبط است که بتواند مدیریت را به اداره کارآمد و اثربخش واحدهای اقتصادی قادر سازد و اشخاص ذی‌نفع و ذی‌حق را در اتخاذ تصمیمات آگاهانه یاری نماید، و
 - سوم، حسابداران حرفه‌ای که در بخش‌های دولتی مشغول به کار هستند، و
 - چهارم، حسابداران حرفه‌ای که در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی فعالیت می‌کنند.
- وظیفه اصلی جوامع حرفه‌ای در سراسر جهان، تنظیم امور و اعتلای حرفه حسابداری در کشور و نظارت بر کار حسابداران حرفه‌ای است. یکی از راه‌های رسیدن به این هدف، بالا بردن دانش تخصصی حسابداران حرفه‌ای از طریق ارتباط با تشکلهای حرفه‌ای منطقه‌ای و بین‌المللی و برگزاری همایش‌های تخصصی در این زمینه است. این امر از سال گذشته، بیش از پیش مورد توجه قرار گرفت؛ چرا که به ابتکار فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC) در سال ۲۰۰۷ میلادی، از روز هفتم تا سیزدهم دسامبر هر سال به‌عنوان هفته حسابداری انتخاب شد تا اهمیت مشارکت حرفه حسابداری و حسابداران در رشد و توسعه همه‌جانبه جهانی و نقش مهم و استراتژیک حرفه حسابداری در روند توسعه پایدار کشورها بیش از پیش تبیین شود.
- در ایران نیز حسابداری نوین ۶۴ سال سابقه دارد و طی این مدت، حرفه حسابداری فراز و نشیب‌های متعددی را پشت سر گذاشته و در پس این فراز و نشیب‌ها، رشد فزاینده‌ای را تجربه کرده است. البته سابقه حسابداری در ایران، بسیار فراتر از این ۶۴ سال است. ایران، کشوری با تمدن کهن و دیرینه است که از سه هزار سال پیش، به دلیل در اختیار داشتن تشکیلات منسجم کشوری، از سیستم منظم و مدون پرداخت حقوق و انضباط مالی برخوردار بود و به همین دلیل می‌توان ایران را از پیشگامان حرفه حسابداری در جهان دانست. در ایران نیز هفته حسابداری به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شده تا طی روزهای شانزدهم تا بیست و دوم آذرماه که به عنوان هفته جهانی حسابداری در نظر گرفته شده برنامه‌های جامعی برای تبیین نقش مهم حسابداری و حسابداران در رشد و توسعه کشور توسط جامعه حسابداران رسمی ایران و انجمن حسابداران خبره ایران برگزار شود تا از این نظر همگام با جامعه جهانی، شاهد اعتلای بیش از پیش از پیش نهاد حسابداری و حسابرسی گردیم.
- اما برگزاری گردهمایی‌های هفته حسابداری فرصت مناسبی فراهم می‌کند تا اندکی به عقب برگردیم و

بینیم چه اقداماتی انجام شده و با بهره‌گیری از تجربیات گذشته، با نگاهی به مقابل، چشم‌انداز روشنی را برای آینده ترسیم کنیم.

خوشبختانه هم اکنون بیش از یک میلیون نفر از دانش‌آموختگان رشته حسابداری و حسابرسی و سایر رشته‌های مرتبط با آن در ایران با متون حسابداری آشنا هستند و روزبه‌روز بر تعداد فعالان عرصه حسابداری در کشور افزوده می‌شود. از طرف دیگر در ایران تشکلهای حرفه‌ای متعددی چون جامعه حسابداران رسمی ایران، انجمن حسابداران خبره ایران، سازمان حسابرسی و انجمن حسابداری ایران با قدمت‌های مختلفی تشکیل شده‌اند و هر یک به‌نوبه خود به رشد حرفه حسابرسی و حسابداری کمک کرده‌اند. ولی هنوز تا کسب جایگاه واقعی و منزلت اجتماعی حرفه حسابداری و حسابرسی در کشور، راه طولانی در پیش است. همکاری جوامع حرفه‌ای باعث تقویت نهادهای حسابداری و حسابرسی می‌شود. جامعه حسابداران رسمی ایران تلاش دارد که نقش اساسی خود را در این مقطع تاریخی به‌عمل آورده و با فعالیت‌های نظارتی و کارگروه‌ها نقش خود را بیشتر نمایان سازد؛ از جمله در عرصه‌های مهمی مانند اصل ۴۴، خصوصی‌سازی و اقتصاد غیردولتی و غیرمتمرکز، شفاف‌سازی و حساب و کتاب و انضباط مالی، نظارت دقیق و طرح تقویت سیستم حسابرسی ویژه حسابداران رسمی، تقویت جایگاه حسابداری و مالی در سیستم اجرایی کشور و اهمیت‌دهی به آنها.

در بخش فعالیت‌های آموزشی، با عنایت به اهمیت مقوله آموزش و نقش مهم آن در افزایش توانمندی فعالان حوزه حسابداری، فعالیت‌های گسترده‌ای به‌شرح زیر انجام شده است:

الف) برگزاری همایش حسابرسی مالیاتی با سازمان امور مالیاتی و انجمن حسابداران خبره ایران.
ب) برگزاری همایش حسابرسی و بازار سرمایه با همکاری بورس اوراق بهادار تهران و انجمن حسابداران خبره ایران.

امید است با یاری یکدیگر و در حوزه‌های وسیع‌تر، حرفه حسابداری و حسابرسی را در ایران به جایگاهی که شایسته آن است نایل گردانیم.

قدردانی و سپاس

توفیق مجله حسابدار در خدمت‌رسانی به جامعه حسابداران کشور مدیون تلاش و همت پی‌گیر اعضای پرتلاش و دلسوز انجمن است و حفظ این سنگر در دوره اخیر به دوش استاد گرامی جناب آقای دکتر محسن خوش‌طینت بوده است.

اینک که دوره همکاری داوطلبانه ایشان با مجله حسابدار پایان یافته است، ضمن قدردانی و سپاسگزاری از کوشش‌های صمیمانه ایشان برای پیشرفت حرفه حسابداری، برای ایشان آرزوی سلامت و موفقیت داریم.

شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران